

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P8_TA(2018)0375

Ограничаване на свободата на медиите в Беларус, по-специално случаят с Харта 97

Резолюция на Европейския парламент от 4 октомври 2018 г. относно влошаването на положението със свободата на медиите в Беларус, и по-специално случая на „Харта 97“ (2018/2861(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Беларус,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и всички конвенции за правата на човека, по които Беларус е страна,
- като взе предвид член 135, параграф 5 и член 123, параграф 4 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че през февруари 2016 г. ЕС отмени повечето от ограничителните мерки срещу беларуски длъжностни и юридически лица като жест на добра воля, целящ да инициира политика на ангажираност, за да насърчи Беларус да зачита правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава;
- B. като има предвид, че ЕС многократно е заявявал, че отношенията между ЕС и Беларус могат да продължат да се развиват само ако се основават на доверие и на ценностите на демокрацията, принципите на правовата държава и основните свободи;
- B. като има предвид, че настоящите политики в Беларус отслабват тези ценности, като това възпрепятства ЕС да предложи на Беларус по-широко участие в Източното партньорство и по-близки отношения, или да подпише приоритетите за партньорство между ЕС и Беларус;
- Г. като има предвид, че положението със свободата на медиите и свободата на словото в Беларус продължава да се влошава, което се доказва от сериозния тормоз, упражняван спрямо независими информационни портали и журналисти, както в случая „БелТА“;
- Д. като има предвид, че белоруските органи неотдавна започнаха вълна на

полицейски тормоз и сплашване срещу журналисти;

- Е. като има предвид, че организацията Репортери без граници констатира, че през 2017 г. са били арестувани повече от 100 журналисти, най-вече по време на опозиционните протести; като има предвид, че тормозът срещу независими журналисти, работещи за независими медии, базирани в чужбина, достигна безпрецедентни равнища, като тези журналисти не могат да получат акредитация;
- Ж. като има предвид, че водещият независим информационен уебсайт Charter 97.org, който е съсредоточен върху правата на човека и опозицията и е взел наименованието си от „Харта 97“, декларация от 1997 г., призоваваща за демокрация в Беларус и подписана от журналисти, опозиционни политици и правозащитници, беше принуден да се премести във Варшава, Полша, откъдето работи от 2011 г. насам, след като беше блокиран многократно от беларуските органи, полицията нахлува два пъти в офисите му и оборудването му беше конфискувано през същата година;
- З. като има предвид, че от 24 януари 2018 г. насам достъпът до уебсайта на „Харта 97“ в Беларус е блокиран за неопределен срок, без съдебен процес и на фона на неясни твърдения за „заплахи за националния интерес“; като има предвид, че според главния редактор на „Харта 97“, Наталия Радина, в месеца след блокирането на уебсайта броят на посетителите на сайта от Беларус е намалял със 70%;
- И. като има предвид, че г-жа Радина е получавала смъртни заплахи;
- Й. като има предвид, че на 16 април 2018 г. достъпът до уебсайта на „Харта 97“ също беше блокиран от руските органи на територията на Руската федерация;
- К. като има предвид, че основателят на „Харта 97“ Олег Бебенин беше намерен обесен в дома му близо до Минск през септември 2010 г.; като има предвид, че роденият в Беларус Павел Шеремет, говорител на организацията зад „Харта 97“, загина в автомобилна експлозия в украинската столица Киев през юли 2016 г.;
- Л. като има предвид, че в началото на август 2018 г. белоруските органи нахлуха в редакциите на няколко независими беларуски търговски медии, а именно Tut.by, БелаПАН, realty.by, Беларуска наука и Култура; като има предвид, че нападенията доведоха до арести и задържане на журналисти, включително на главния редактор на Tut.by, във връзка с твърдения, че незаконно са осъществявали достъп до и използвали онлайн информация, предоставена от държавната информационна агенция БелТА;
- М. като има предвид, че на 7 август 2018 г. разследващата комисия на Беларус откри наказателно дело по член 349, параграф 2 от Наказателния кодекс, за деяние, наказуемо с лишаване от свобода до две години (незаконен достъп до компютърна информация, извършен от личен интерес, причиняващ съществени щети), срещу журналисти и редактори на редица онлайн източници и арестуваха 18 журналисти, седем от които бяха задържани като заподозрени в продължение на три дни; като има предвид, че са налице случаи на натиск върху журналисти и техните близки и на принуждаване да сътрудничат на разузнавателните служби и полицията;

- Н. като има предвид, че последните изменения в Закона за средствата за масова информация, приети през юни 2018 г., разширяват държавния контрол върху онлайн медиите; като има предвид, че промените, които ще влязат в сила на 1 декември 2018 г., ще наложат допълнителни бюрократични пречки за уебсайтовете, които желаят да се регистрират като официални онлайн медии;
- О. като има предвид, че на уебсайтовете, които решат да не се регистрират, въпреки новото законодателство, или не отговарят на новите критерии, се отказва акредитация от държавни институции, като по този начин допълнително се цензурира пресата; като има предвид, че регистрираните и нерегистрираните онлайн медии също ще бъдат задължени да регистрират имената на хората, които публикуват коментари; като има предвид, че собствениците на регистрирани онлайн медии също ще носят правна отговорност за съдържанието на тези коментари;
- П. като има предвид, че новото законодателство ще изисква авторите на всички публикации и коментари в онлайн форумите да бъдат идентифицирани, а собственици на уебсайтове да модерират такива коментари;
- Р. като има предвид, че специалният докладчик на ООН за състоянието на правата на човека в Беларус, Миклош Хараши, и представителят на ОССЕ за свободата на медиите Арлем Дезир, изразиха становището, че тези законодателни промени представляват неприемливо ограничение на свободата на словото и достъпа до информация;
- С. като има предвид, че през 2017 г. Беларус се нарежда на 155-о място в Световния индекс за свобода на пресата на Репортери без граници, който ежегодно оценява равнището на свобода на печата в 180 държави;
- Т. като има предвид, че от началото на 2018 г. белоруски журналисти, чието право да събират, съхраняват и разпространяват информация е гарантирано от Конституцията, са били наказвани над 70 пъти за сътрудничество с чуждестранни средства за масово осведомяване без акредитация, като глобите надхвърлят 60 000 белоруски рубли; като има предвид, че член 22, параграф 9 от Кодекса за административните нарушения се превърна в ефективен инструмент за тормоз на независими журналисти и медийни организации като Belsat TV, която от 2011 г. насам работи от Полша;
- У. като има предвид, че Беларус остава единствената държава в Европа, която все още прилага смъртно наказание;
- Ф. като има предвид, че конкретни категории хора в Беларус са подложени на незаконно лишаване от свобода и произволно задържане, отричане на подходящи грижи и контакти с членове на семейството при задържане, организирано от държавата физическо и психическо насилие, наказателно преследване и осъждане по фалшиви и фалшифицирани обвинения, административни санкции и други форми на репресии от страна на органите на Беларус; като има предвид, че тези категории включват политически затворници (по-специално Михаил Жемчужни и Дмитрий Палиенко), известни политически опоненти, защитници на правата на човека, участници в гражданското общество, активисти в екологични и неправителствени организации и организации на гражданското общество,

независими блогъри, журналисти и редактори, мирни протестиращи от всички улични протести, и по-специално активисти от независими профсъюзи (по-специално Хенад Фаянич и Ихар Комлик);

1. остро осъжда повтарящите се случаи на тормоз и задържане на журналисти и представители на независими медии в Беларус; настоятелно призовава органите да прекратят всякакъв съдебен тормоз, сплашване и заплахи срещу журналисти и независими медии и да позволят на всички новинарски портали да работят свободно;
2. счита, че блокирането на информационния уебсайт „Харта 97“ от белоруските органи от януари 2018 г. насам е неприемливо; отново призовава белоруските органи незабавно и безусловно да отменят блокирането на достъпа по интернет до този информационен уебсайт в Беларус;
3. категорично осъжда приетите изменения на медийния закон, които се използват за засилване на контрола над интернет; отново изразява силната си загриженост относно влошаването на условията за работа на независими и опозиционни уебсайтове и медии и журналисти в Беларус;
4. счита, че независимите медии не представляват заплаха за органите, а по-скоро са важен елемент на системата за проверки и равносметка, и следователно трябва да се разглеждат от правителството като потенциален критичен партньор, а не като враг;
5. изразява съжаление относно факта, че Беларус продължава да продължава да упражнява репресивна и недемократична политика срещу журналисти, адвокати, политически активисти, защитници на правата на човека, представители на гражданското общество, синдикалисти и други лица, които се считат като заплаха за политическата система; подчертава, че подобни репресии затрудняват установяването на по-тесни отношения с ЕС и по-широкото участие в Източното партньорство;
6. призовава отново белоруските органи да укрепят зачитането на демократичните принципи, върховенството на закона, правата на човека и основните свободи, включително зачитането на правдивата и безпристрастна журналистика, в съответствие с Всеобщата декларация за правата на човека и други международни и регионални инструменти в областта на правата на човека, ратифицирани от Беларус;
7. призовава институциите на ЕС да включат в приоритетите за партньорство между ЕС и Беларус ефективни позовавания на независимостта на медиите, свободата на словото и свободата на събранията; призовава Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и държавите членки да гарантират, че програмите на ЕС за подкрепа и другите форми на двустранно сътрудничество, включително финансова помощ, са свързани с ясни и осезаеми стъпки за демократизация и откритост, включително цялостна изборна реформа и пълно зачитане на свободата на медиите;
8. призовава ЕСВД и Комисията да продължат да предоставят подкрепа на организациите на гражданското общество в Беларус и в чужбина; във връзка с

това подчертава необходимостта от подкрепа за всички независими източници на информация за белоруското общество, включително медийното излъчване на белоруски език, както и за тези в чужбина като „Харта 97“ и Belsat TV;

9. призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност да следи отблизо положението в Беларус, в сътрудничество с постоянния докладчик на ООН за Беларус;
10. настоятелно призовава белоруските органи да позволят пълно и безпрепятствено функциониране на политическите и обществените организации и да отменят член 193/1 от Наказателния кодекс, ограничаващ свободите на мирни събрания и сдружаване;
11. отправя категоричен призив за безусловното и незабавно освобождаване на политическите затворници Михаил Жемчужни и Дмитрий Палиенко и пълното реабилитиране на всички бивши политически затворници; призовава органите да дадат възможност на всички независими профсъюзи да играят своята законна и централна роля в гражданското общество безпрепятствено; изразява съжаление относно издаването на присъда на 24 август 2018 г. на Хенад Фаянич и Ихар Комлик, активисти на независимия профсъюз РЕП, предвиждаща четири години ограничена свобода;
12. приветства работата, извършена от специалния докладчик на ООН за състоянието на правата на човека в Беларус, Миклош Хараши, и привлича вниманието на неговия приемник, Анаис Марин, върху многобройните злоупотреби с власт, ограничаването на индивидуалните и колективните свободи и репресиите срещу гражданското общество, независимите синдикати и медиите, които ясно са посочени в докладите на г-н Хараши;
13. във връзка с това призовава органите на Беларус незабавно да признаят мандата на специалния докладчик на ООН за състоянието на правата на човека в Беларус, а Комисията, Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие да обвържат предоставянето на допълнителна финансова или техническа помощ за Беларус с условията, изложени по-горе, като същевременно се запази способността на ЕС да финансира пряко гражданското общество в Беларус;
14. остава загрижен във връзка с изграждането на атомна електроцентрала в Островец; отбелязва доклада относно стрес тестовете и препоръките, публикувани на 3 юли 2018 г., и изисква препоръките за стрес тестовете да бъдат изпълнени като условие за по-нататъшно развитие на сътрудничеството между ЕС и Беларус, и по-специално за подписване на приоритетите на партньорството между ЕС и Беларус;
15. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, правителствата и парламентите на държавите членки и на президента и правителството на Беларус.

